PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2019/1310

od 31. srpnja 2019.

o utvrđivanju pravila za rad Europskih udruženih sredstava za civilnu zaštitu i sustava rescEU

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2019) 5614)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Odluku br. 1313/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu ([1]), a posebno njezin članak 32. stavak 1. točku (g),

budući da:

(1) Mehanizmom Unije, uz poštovanje primarne odgovornosti država članica za sprečavanje prirodnih katastrofa i katastrofa izazvanih ljudskim djelovanjem, pripremu i odgovor na njih, promiču se solidarnost i suradnja među državama članicama u skladu s člankom 3. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) odnosno s člankom 196. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

(2) Donošenjem Odluke (EU) 2019/420 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]) Mehanizam Unije ojačan je povećanjem financijske potpore Unije za Europske udružene kapacitete za civilnu zaštitu i uspostavom sustava rescEU.

(3) U skladu s člankom 21. stavkom 2. točkom (c) Odluke br. 1313/2013/EU, kapaciteti za odgovor za koje je primljena financijska potpora Unije za troškove prilagodbe stavljaju se na raspolaganje u okviru Europskih udruženih kapaciteta za civilnu zaštitu na minimalno razdoblje povezano s iznosom primljenih financijskih sredstava u trajanju od tri do deset godina počevši od njihova stvarnog datuma raspoloživosti. Trebalo bi odrediti točna razdoblja obveza kako bi se zajamčila pravna sigurnost.

(4) Sustav rescEU trebao bi pružati pomoć u zahtjevnim situacijama kad ukupni postojeći kapaciteti na nacionalnoj razini i kapaciteti koje države članice stave na raspolaganje u Europskim udruženim kapacitetima za civilnu zaštitu nisu dostatni za djelotvoran odgovor na katastrofe. Kako bi se osigurala učinkovita provedba sustava rescEU trebalo bi donijeti pravila za uspostavu kapaciteta sustava rescEU, upravljanje njima i njihovo održavanje.

(5) Kapaciteti sustava rescEU stavljaju se na raspolaganje za operacije odgovora u okviru Mehanizma Unije. Nakon što *Koordinacijski centar za odgovor na hitne situacije* (ERCC) primi zahtjev za pomoć, Komisija u bliskoj suradnji s državom članicom koja podnosi zahtjev i državom članicom koja posjeduje, unajmljuje ili zakupljuje kapacitete sustava rescEU odlučuje o raspoređivanju tih kapaciteta. Trebalo bi utvrditi kriterije za odluke o raspoređivanju i odgovarajuće operativne postupke kako bi se osigurao učinkovit i transparentan postupak donošenja odluka. Trebalo bi utvrditi i kriterije za donošenje odluka o raspoređivanju u slučaju proturječnih zahtjeva za upotrebu kapaciteta sustava rescEU.

(6) Kapaciteti sustava rescEU mogu se upotrebljavati za nacionalne potrebe ako se ne upotrebljavaju ili nisu potrebni za operacije odgovora u okviru Mehanizma Unije. Kako bi se osiguralo da su kapaciteti sustava rescEU u pripravnosti i spremni za raspoređivanje u okviru Mehanizma Unije u roku utvrđenom u zahtjevima u pogledu kvalitete za svaku vrstu kapaciteta sustava rescEU, trebalo bi utvrditi pravila za njihovu nacionalnu upotrebu.

(7) Ako se kapaciteti sustava rescEU koriste za nacionalne potrebe, države članice trebale bi o tome obavijestiti Komisiju. Sustav za obavješćivanje o nacionalnoj upotrebi kapaciteta sustava rescEU trebao bi biti jednostavan i učinkovit.

(8) Da bi se osigurala operativna učinkovitost, trebalo bi utvrditi jasna pravila za demobilizaciju i povlačenje kapaciteta sustava rescEU.

([1]) SL L 347, 20.12.2013., str. 924.
([2]) Odluka (EU) 2019/420 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. ožujka 2019. o izmjeni Odluke br. 1313/2013/EU o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu (SL L 77I, 20.3.2019., str. 1).

(9) U skladu s člankom 12. stavkom 10. Odluke br. 1313/2013/EU države članice mogu u posebnim slučajevima odbiti rasporediti osoblje koje upravlja kapacitetima sustava rescEU izvan Unije. Trebalo bi utvrditi pravila kojima se uređuju ti posebni slučajevi.

(10) Donošenjem Provedbene odluke Komisije (EU) 2019/570 ([3]) kapaciteti za gašenje šumskih požara iz zraka definirani su kao kapaciteti sustava rescEU. Da bi se osigurala financijska pomoć Unije za razvoj tih kapaciteta u skladu s člankom 21. stavkom 3. Odluke br. 1313/2013/EU, trebalo bi utvrditi njihove ukupne procijenjene troškove. Ukupne procijenjene troškove trebalo bi izračunati uzimajući u obzir kategorije prihvatljivih troškova utvrđene u Prilogu I.A Odluci br. 1313/2013/EU.

(11) Kako bi se skratilo vrijeme potrebno za raspoređivanje i poboljšala pravna sigurnost, trebalo bi obrazložiti uvjete za držanje kapaciteta sustava rescEU i upravljanje tim kapacitetima. Ti bi uvjeti trebali biti osnova operativnih ugovora između Komisije i država članica.

(12) Kako bi se osigurala vidljivost Unije i raspoređenih kapaciteta sustava rescEU te kako bi se osigurali jednaki uvjeti pri provedbi članka 20.a Odluke br. 1313/2013/EU, ovom bi Odlukom trebalo utvrditi pravila o odgovarajućim aranžmanima za vidljivost.

(13) Države članice trebale bi registrirati, certificirati i prikladno održavati kapacitete sustava rescEU u skladu s postojećim nacionalnim i međunarodnim propisima. Trebalo bi provesti i postupak certifikacije Mehanizma Unije.

(14) Otkako je Odluka (EU) 2019/420 stupila na snagu 21. ožujka 2019. Unija može pružati financijsku pomoć za operativne troškove. Stoga je potrebno utvrditi pravila i postupke na temelju kojih države članice mogu zatražiti takvu pomoć.

(15) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem odbora iz članka 33. stavka 1. Odluke br. 1313/2013/EU,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Predmet

Ovom se Odlukom utvrđuju pravila za provedbu Odluke br. 1313/2013/EU u pogledu:

(a) kapaciteta koji se namjenjuju Europskim udruženim sredstvima za civilnu zaštitu za koje se primaju sredstva za troškove prilagodbe;

(b) kriterija za odluke o raspoređivanju kapaciteta sustava rescEU, uključujući u slučaju proturječnih zahtjeva;

(c) kriterija za odluke o demobilizaciji i povlačenju;

(d) nacionalne upotrebe kapaciteta sustava rescEU;

(e) odbijanja raspoređivanja osoblja izvan Unije;

(f) općeg sadržaja operativnih ugovora;

(g) zahtjeva u pogledu vidljivosti za upotrebu kapaciteta sustava rescEU;

(h) certifikacije i registracije kapaciteta sustava rescEU;

(i) ukupnih procijenjenih troškova kapaciteta za gašenje šumskih požara iz zraka sustava rescEU; i

(j) aranžmana za traženje financijske pomoći za operativne troškove.

([3]) Provedbena odluka Komisije (EU) 2019/570 od 8. travnja 2019. o utvrđivanju pravila za provedbu Odluke br. 1313/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu kapaciteta sustava rescEU i o izmjeni Provedbene odluke Komisije 2014/762/EU (SL L 99, 10.4.2019., str. 41.).

Članak 2.

Kapaciteti koji se namjenjuju Europskim udruženim sredstvima za civilnu zaštitu za koje se primaju sredstva za troškove prilagodbe

1. Države članice koje primaju financijsku potporu za troškove prilagodbe kapaciteta u skladu s člankom 21. stavkom 2. točkom (c) Odluke br. 1313/2013/EU namjenjuju te kapacitete Europskim združenim sredstvima za civilnu zaštitu na različita minimalna razdoblja ovisno o ukupnom iznosu primljenih sredstava.

Minimalna razdoblja su sljedeća:

(a) minimalno razdoblje od tri godine za kapacitete za koje je primljena financijska potpora Unije u iznosu od najviše 300 000 EUR;

(b) minimalno razdoblje od pet godina za kapacitete za koje je primljena financijska potpora Unije u iznosu od 300 001 do 1 000 000 EUR;

(c) minimalno razdoblje od sedam godina za kapacitete za koje je primljena financijska potpora Unije u iznosu od 1 000 001 do 2 000 000 EUR;

(d) minimalno razdoblje od deset godina za kapacitete za koje je primljena financijska potpora Unije u iznosu od više od 2 000 000 EUR.

2. Ako je ekonomski vijek kapaciteta kraći od minimalnog razdoblja iz stavka 1., minimalno razdoblje utvrđuje se na temelju trajanja ekonomskog vijeka.

3. Komisija posredstvom ERCC-a može pristati na ukidanje minimalnog razdoblja iz stavka 1. u odnosu na određeni kapacitet na temelju prikladno obrazloženog zahtjeva države članice.

Članak 3.

Kriteriji za odluke o raspoređivanju kapaciteta sustava rescEU

1. Nakon primanja zahtjeva za pomoć, ERCC procjenjuje jesu li postojeći kapaciteti koje države članice nude putem Mehanizma Unije i kapaciteti prethodno namijenjeni Europskim udruženim sredstvima za civilnu zaštitu dostatni za osiguravanje učinkovitog odgovora na taj zahtjev. Ako nije moguće osigurati učinkovit odgovor, Komisija posredstvom ERCC-a odlučuje o raspoređivanju kapaciteta sustava rescEU u skladu s postupkom utvrđenim u članku 12. stavku 6. Odluke br. 1313/2013/EU.

2. Pri odlučivanju o raspoređivanju kapaciteta sustava rescEU u obzir se uzimaju sljedeći posebni kriteriji:

(a) operativna situacija u državama članicama i mogući rizici od katastrofa;

(b) primjerenost i dostatnost kapaciteta sustava rescEU za odgovor na katastrofu;

(c) geografska lokacija kapaciteta sustava rescEU, uključujući procijenjeno vrijeme za prijevoz do pogođenog područja;

(d) drugi relevantni kriteriji, uključujući uvjete kapaciteta sustava rescEU kako su navedeni u operativnim ugovorima.

3. U slučaju proturječnih zahtjeva za pomoć, pri odlučivanju o raspoređivanju kapaciteta sustava rescEU u obzir se uzimaju sljedeći dodatni kriteriji:

(a) procijenjena opasnost za ljudske živote;

(b) procijenjena opasnost za kritičnu infrastrukturu kako je definirana u članku 2. točki (a) Direktive Vijeća 2008/114/EZ ([4]), neovisno o tome nalazi li se u Uniji ili izvan nje;

(c) procijenjeni utjecaj katastrofa, uključujući utjecaj na okoliš;

(d) potrebe koje je utvrdio ERCC te svi postojeći planovi raspoređivanja;

(e) moguća opasnost od širenja katastrofa;

(f) socijalno-gospodarski učinci;

(g) aktiviranje klauzule o solidarnosti u skladu s člankom 222. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;

(h) drugi relevantni operativni čimbenici.

([4]) Direktiva Vijeća 2008/114/EZ od 8. prosinca 2008. o utvrđivanju i označivanju europske kritične infrastrukture i procjeni potrebe poboljšanja njezine zaštite (SL L 345, 23.12.2008., str. 75.).

Članak 4.

Kriteriji za odluke o demobilizaciji i povlačenju

1. Kapaciteti sustava rescEU demobiliziraju se u sljedećim slučajevima:

(a) po primitku prethodne obavijesti da će hitna situacija biti zaključena u Zajedničkom informacijskom i komunikacijskom sustavu za hitne situacije (CECIS); ili

(b) ako je donesena odluka o povlačenju u skladu sa stavkom 2.

2. Komisija donosi odluku o povlačenju kapaciteta sustava rescEU posredstvom ERCC-a ako drugdje postoji veća operativna potreba za tim kapacitetima ili ako potrebe na terenu više ne opravdavaju njihovu upotrebu. Odluka se donosi u bliskoj suradnji s državom članicom koja je domaćin kapaciteta sustava rescEU i državama članicama koje traže pomoć te, prema potrebi, s trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama.

3. Pri donošenju odluke iz stavka 2. Komisija, među ostalim, razmatra kriterije navedene u članku 3. stavcima 2. i 3.

Članak 5.

Nacionalna upotreba kapaciteta sustava rescEU

1. Države članice koje upotrebljavaju kapacitete sustava rescEU za nacionalne potrebe osiguravaju:

(a) dostupnost i spremnost za operacije u okviru Mehanizma Unije u vremenskom roku predviđenom relevantnim zahtjevima za kvalitetu, osim ako je s Komisijom dogovoreno drukčije;

(b) jednako postupanje s kapacitetima sustava rescEU i drugim nacionalnim kapacitetima u pogledu odgovarajućeg održavanja, skladištenja, osiguranja, osoblja i drugih relevantnih aktivnosti upravljanja i održavanja;

(c) brz popravak u slučaju oštećenja.

2. Države članice putem ERCC-a obavješćuju Komisiju o nacionalnoj upotrebi kapaciteta sustava rescEU i podnose izvješće nakon njihove upotrebe.

3. Ako nacionalna upotreba kapaciteta sustava rescEU utječe na dostupnost predviđenu u stavku 1. točki (a) ovog članka, države članice prije njihova raspoređivanja moraju putem ERCC-a ishoditi suglasnost Komisije.

Ako su predmetni kapaciteti sustava rescEU potrebni za operacije odgovora u okviru Mehanizma Unije, države članice osiguravaju njihovu dostupnost u najkraćem mogućem roku.

Članak 6.

Odbijanje raspoređivanja osoblja izvan Unije

1. Ako je donesena odluka o raspoređivanju kapaciteta sustava rescEU izvan Unije u skladu s člankom 12. stavkom 10. Odluke br. 1313/2013/EU, države članice mogu odbiti rasporediti svoje osoblje u sljedećim slučajevima:

(a) ako su prekinuti diplomatski odnosi između države članice i treće zemlje koja je podnijela zahtjev;

(b) ako bi oružani sukob, mogući oružani sukob ili drugi jednako ozbiljni uvjeti ugrozili sigurnost osoblja i onemogućili dotičnoj državi članici da ispunjava svoju dužnost skrbi.

2. Država članica koja odbija raspoređivanje svojeg osoblja odmah o tome obavješćuje Komisiju i dostavlja joj obrazloženje.

Članak 7.

Opći sadržaj operativnih ugovora

Operativni ugovori iz članka 12. stavka 5. Odluke br. 1313/2013/EU među ostalim sadržavaju:

(a) prirodu subjekta koji je domaćin kapaciteta sustava rescEU;

(b) lokacije na kojima se nalaze kapaciteti sustava rescEU-a;

(c) informacije o relevantnoj logistici i osiguranju;

(d) nacrt nacionalnog postupka odlučivanja za osiguravanje raspoloživosti i spremnosti kapaciteta sustava rescEU za operacije u okviru Mehanizma Unije u vremenskom roku predviđenom relevantnim zahtjevima u pogledu kvalitete;

(e) ažurirane podatke o osoblju, uključujući uvjete zapošljavanja, ugovore o osiguranju, osposobljavanje te opis mjera koje su poduzete kako bi se zajamčilo njihovo međunarodno raspoređivanje;

(f) plan rada za održavanje;

(g) posebne zahtjeve u pogledu izvješćivanja;

(h) zahtjeve u pogledu vidljivosti Unije iz članka 20.a. Odluke br. 1313/2013/EU.

Članak 8.

Aranžmani za vidljivost upotrebe kapaciteta sustava rescEU

Ako se kapaciteti sustava rescEU upotrebljavaju za operacije odgovora u okviru Mehanizma Unije, država članica koja je domaćin kapaciteta sustava rescEU i država članica koja traži pomoć osiguravaju odgovarajuću vidljivost Unije u skladu s člankom 20.a Odluke br. 1313/2013/EU.

Članak 9.

Odgovornost za štetu i naknada štete

Države članice suzdržavaju se od podnošenja zahtjeva za naknadu štete od Komisije za štete nastale prilikom intervencija izvršenih u okviru Mehanizma Unije ili za posljedice neraspoređivanja, demobilizacije ili povlačenje kapaciteta sustava rescEU osiguranih na temelju Mehanizma Unije i ove Odluke, osim ako se dokaže da su posljedica prijevare ili teže povrede dužnosti.

Članak 10.

Pravila za certifikaciju i registraciju

1. Države članice osiguravaju certifikaciju i registraciju kapaciteta sustava rescEU u skladu s primjenjivim nacionalnim i međunarodnim pravilima i propisima.

2. Ako su kapaciteti sustava rescEU višenamjenski, certifikacija i registracija provode se u skladu s tim.

3. Države članice certificiraju kapacitete sustava rescEU postupkom certifikacije Mehanizma Unije što je prije moguće te u skladu s člankom 11. stavkom 4. Odluke br. 1313/2013/EU i poglavljem 5. Provedbene odluke Komisije 2014/762/EU ([5]). Kapaciteti sustava rescEU za koje je postupak certifikacije u tijeku mogu biti raspoređeni u skladu s člankom 3.

Članak 11.

Ukupni procijenjeni troškovi kapaciteta za gašenje šumskih požara iz zraka sustava rescEU

1. Pri izračunu ukupnog procijenjenog troška kapaciteta za gašenje šumskih požara iz zraka sustava rescEU uzimaju se u obzir kategorije troškova iz točaka od 1. do 6. i točke 8. Priloga I.A Odluci br. 1313/2013/EU.

2. Troškovi opreme iz točke 1. Priloga I.A Odluci br. 1313/2013/EU za kapacitete za gašenje šumskih požara iz zraka pomoću zrakoplova izračunavaju se na temelju tržišnih cijena koje su vrijedile kad su kapaciteti kupljeni, unajmljeni ili zakupljeni u skladu s člankom 12. stavkom 3. Odluke br. 1313/2013/EU. Ako države članice kupuju, unajmljuju ili zakupljuju kapacitete sustava rescEU, one dostavljaju Komisiji dokumentirane dokaze o stvarnim tržišnim cijenama.

([5]) Provedbena odluka Komisije 2014/762/EU od 16. listopada 2014. o utvrđivanju pravila za provedbu Odluke br. 1313/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu i o stavljanju izvan snage odluka Komisije 2004/277/EZ, Euratom i 2007/606/EZ, Euratom (SL L 320, 6.11.2014., str. 1.).

Troškovi opreme iz točke 1. Priloga I.A Odluci br. 1313/2013/EU za kapacitete za gašenje šumskih požara iz zraka pomoću helikoptera izračunavaju se na temelju tržišnih cijena koje su vrijedile kad su kapaciteti kupljeni, unajmljeni ili zakupljeni u skladu s člankom 12. stavkom 3. Odluke br. 1313/2013/EU. Ako države članice kupuju, unajmljuju ili zakupljuju kapacitete sustava rescEU, one dostavljaju Komisiji dokumentirane dokaze o stvarnim tržišnim cijenama.

3. Troškovi iz točaka od 2. do 6. i točke 8. Priloga I.A Odluci br. 1313/2013/EU za kapacitete za gašenje šumskih požara iz zraka pomoću zrakoplova izračunavaju se najmanje jedanput tijekom razdoblja svakog *višegodišnjeg financijskog okvira, počevši od razdoblja 2014.–2020.*, uzimajući u obzir informacije dostupne Komisiji, uključujući inflaciju i izračune troškova provedene za potrebe financiranja nacionalnih kapaciteta u skladu s člankom 35. Odluke br. 1313/2013/EU. Komisija te troškove upotrebljava u svrhu pružanja godišnje financijske pomoći.

Troškovi iz točaka od 2. do 6. i točke 8. Priloga I.A Odluci br. 1313/2013/EU za kapacitete za gašenje šumskih požara iz zraka pomoću helikoptera izračunavaju se najmanje jedanput tijekom razdoblja svakog *višegodišnjeg financijskog okvira, počevši od razdoblja 2014.–2020.*, uzimajući u obzir informacije dostupne Komisiji, uključujući inflaciju i izračune troškova provedene za potrebe financiranja nacionalnih kapaciteta u skladu s člankom 35. Odluke br. 1313/2013/EU. Komisija te troškove upotrebljava u svrhu pružanja godišnje financijske pomoći.

Članak 12.

Prihvatljivi operativni troškovi

1. Operativni troškovi iz članka 23. stavaka 2., 4.b i 4.c Odluke br. 1313/2013/EU uključuju sve troškove upravljanja kapacitetima tijekom operacije koji su potrebni za operativno djelovanje. Ti troškovi mogu prema potrebi uključivati troškove povezane s osobljem, međunarodnim i lokalnim prijevozom, logistikom, potrošnom robom i zalihama te održavanjem, kao i druge troškove potrebne za osiguranje učinkovite upotrebe kapaciteta.

2. Troškovi iz stavka 1. nisu prihvatljivi za financiranje ako su podmireni sredstvima potpore države domaćina na temelju članka 39. Provedbene odluke 2014/762/EU ili u skladu s člankom 3. stavkom 2. Provedbene odluke (EU) 2019/570 ili ako se financiraju iz drugih financijskih instrumenata Unije.

3. Postupci za traženje potpore u obliku prijevoza predviđeni člankom 48., člankom 49. stavcima 1. i 3., člancima 51. i 53. te Prilogom VIII. Provedbenoj odluci 2014/762/EU primjenjuju se *mutatis mutandis* na zahtjeve za financijsku pomoć za operativne troškove dok ne budu, prema potrebi, zamijenjeni drugima.

Članak 13.

Adresati

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 31. srpnja 2019.

Za Komisiju
Christos STYLIANIDES
Član Komisije